

Aflastningstilbuddet Lunden
Anmeldt tilsyn
Den 23. marts 2011

Indholdsfortegnelse

Formalia	3
Ledelsesrepræsentanter	3
Medarbejderrepræsentanter	3
Gæste – og pårørenderepræsentanter	3
Indledning	3
Konklusion	4
Tilbuddets kvalitetsområder	4
Tilbuddets udviklingsområder	4
Opfølgning fra forudgående tilsyn	4
Forhold vedrørende brugerne af det sociale tilbud	5
Visitation	5
Individuelle handleplaner for indsatsen.....	6
Magtanvendelser	6
Pædagogisk indsats	7
Andre relevante forhold	8

Formalia

Dette anmeldte tilsyn blev gennemført på ferie-, fritids- og aflastningshus Lunden, Lundegårdsvej 1, 5792 Årslev af eksterne konsulenter Vivian Elkjær og Rikke Mathiesen den 23. marts 2011.

Ledelsesrepræsentanter

- Forstander Birgit Søgren Nielsen
- Stedfortræder og afdelingsleder Helle Johannesen, Voksenhuset
- Afdelingsleder Mie Hjæresen, Børnehuset og Ungehuset

Medarbejderrepræsentanter

- Pædagog Lene Jensen, tillidsrepræsentant, Ungehuset
- Pædagog Vibeke Hansen, praktikvejleder, Voksenhuset
- Social- og sundhedsassistent Marianne Nielsen, arbejdsmiljørepræsentant, Børnehuset
- Sekretær Mette Poulsen, repræsentant for TAP-gruppen (teknisk, administrativt personale)

Medarbejderrepræsentanterne var alle medlem af MED-udvalget og repræsenterede tilbuddets afdelinger.

Gæste – og pårørenderepræsentanter

- Kvinde, Ungehuset
- Mor til voksen gæst, medlem af forældrerådet

Gæsten var blevet opfordret til at deltage, fordi hun var til stede på tilsynsdagen og gerne ville deltage. Endnu en gæst havde sagt ja til at deltage, men vedkommende fortrød og ønskede alligevel ikke at deltage. Forældrerådet var orienteret og lod sig repræsentere af deltageren.

Indledning

Lunden er et ferie-, fritids- og aflastningstilbud til hjemmeboende børn, unge og voksne med betydeligt eller varigt nedsat funktionsniveau, som har brug for et aflastningsophold på hverdage, i weekender og ferier. Tilbuddet drives i henhold til Lov om Social Service (SEL) §§ 52 og 107. På Lunden benævnes brugerne som gæster, hvilket tilsynet respekterer i tilsynsrapporten.

Lunden består af 4 afdelinger, fordelt på Børnehuset, Ungehuset og Voksenhuset samt et kombineret weekendtilbud beliggende på en særskilt matrikel i Hillerslev, Ringe. Hvert hus har plads til otte gæster af gangen, weekendtilbuddet har plads til seks gæster, som sammensættes på tværs af husene.

Tilbuddet samarbejder aktuelt med ni kommuner og forskellige dagtilbud. Aktuelt er belægningen 88,3 %, idet der er ledige pladser i Børnehuset. Som følge heraf holder Børnehuset blandt andet lukket om mandagen. En gennemsnitsbevilling er faldet fra cirka 100 døgn til cirka 60 døgn om året, hvilket har medført en reducere med medarbejder ressourcerne.

Organisatorisk ledes Lunden af en forstander i samarbejde med stedfortræderen, der er afdelingsleder i Voksenhuset, og afdelingslederen for Børne- og Ungehuset. Lunden er tilknyttet to kommunale driftsområder, idet der tilbydes aflastning til både børn/unge og voksne.

Fagsekretariatet for Sundhed og Handicap i Faaborg-Midtfyn Kommune har i samarbejde med Bunk & Elkjær udarbejdet et tilsynskoncept, som har fokus på det driftsorienterede tilsyn baseret på forhold relateret til brugerne af bo- og aktivitets-tilbud indenfor handicap og psykiatri. Forinden tilsynsbesøget havde konsulentene forberedt sig ved hjælp af kommunens og Lundens hjemmeside samt det fremsendte materiale i henhold til tilsynskonceptet. Endvidere blev en oversigt over indberettede magtanvendelser for 2010 udleveret under tilsynsbesøget.

Konklusion

Tilbuddets kvalitetsområder

- Det er tilsynets vurdering, at der er et velfungerende og højt informationsniveau både imellem husene og imellem ledelse, medarbejdere og pårørende.
- Pårørende og gæster oplever Lunden som et positivt aflastningstilbud og "et pusterum".
- Det er tilsynets indtryk, at medarbejderne og ledelsen har en høj grad af fleksibilitet i forhold til mange forskellige behov hos gæster og pårørende, og at der er en drivkraft blandt medarbejderne, som udfordrer mulighederne for målgruppen.
- Der opleves en omsorgsfuld og imødekommende kultur, som smitter af på tilgangen til gæsterne og deres pårørende.

Tilbuddets udviklingsområder

- Tilsynet vurderer, at ledelsen skal tage ansvar for, at medarbejderne ikke må indgå i ikke tilladte magtanvendelser, uanset forældres anmodning.
- Endvidere anbefaler tilsynet, at proceduren for samarbejdet mellem tilsynsmyndigheden og Lunden styrkes med dialog, således at ledelsen bakked op i forhold til ovenstående.

Opfølgning fra forudgående tilsyn

Ved det uanmeldte tilsyn i 2010 fremhævede tilsynet følgende udviklingsområder:

- Tilbudsportalen mangler opdatering i forhold til tilbuddet om weekendaflastning i Hillerslev.

- Servicedeklarationen på kommunens hjemmeside mangler ligeledes opdatering i henhold til ovenstående.
- Derudover anbefalede tilsynet, at formidlingen af Lundens tilbud kvalificeres med en hjemmeside, som på informativ vis kan give et udvidet indtryk af tilbuddet.

Både Tilbudsportal og servicedeklaration fremstår opdateret i forhold til 2011. Præsentationen af tilbuddet som en helhed er ligeledes blevet kvalificeret af Lundens hjemmeside, således at der er overensstemmelse imellem alle informationskilder og således at beskrivelserne er kendetegnende for tilbuddet som helhed. Endvidere har Lunden arbejdet målrettet med profileringen af tilbuddet internt i kommunen, ved hjælp af en artikel i kommunens personaleblad, udarbejdelsen af den DVD og præsentation af tilbuddet overfor kommunens lederforum. Derudover er der blevet lavet artikel til dagspressen, hvorved tilbuddet har tilstræbt også at være synlige lokalt.

Forhold vedrørende brugerne af det sociale tilbud

Visitation

Visitation sker direkte til Lunden i samarbejde med gæstens hjemkommune. Forinden visitation fremsender visiterende kommune en beskrivelse af den kommende gæst, og hvis ledelsen skønner, at vedkommende er omfattet af målgruppen inviteres gæsten og familien på besøg. Under besøget har parterne mulighed for gensidigt at præsentere hinanden, og derved tage stilling til om aflastning på Lunden kunne være en relevant foranstaltning for gæsten. Det er visiterende myndighed, der bevilger antallet af aflastningsdøgn, og bevillingen gives for et år af gangen. Ledelsen er fleksibel overfor at imødekomme justeringer under vejs afhængig af de behov, som måtte opstå i familierne individuelt, men altid i overensstemmelse med visiterende myndighed.

Ved indskrivning udpeges en kontaktperson, som varetager indkøringen i samarbejde med de pårørende. Lunden benytter en gæstemappe, som de pårørende får med hjem til udfyldelse. Gæstemappen indeholder, udover forældrenes beskrivelse af barnet, en samtykkeerklæring, Lundens servicedeklaration, en klagevejledning og en folder om, hvordan sagsbehandlingen varetages. Mappen følger gæsten under hele aflastningen, og flytter således med, hvis gæsten flytter hus internt. Proceduren vedrørende introduktion af nye familier er skriftliggjort, således at Lunden sikrer, at alle introduktionsforløb sker på et ens grundlag og at alle relevante forhold indgår i processen.

Aktuelt har Lunden ledig kapacitet i Børnehuset, og ledelsen har i samarbejde med forældrerådet drøftet forskellige strategier for at gøre opmærksom på sig selv de relevante steder, hvor forældre og børn indenfor målgruppen færdes. Lunden tager imod gæster fra hele Fyn, og adskiller sig fra aflastning i familiemæssig regi ved blandt andet at kunne tilbyde forskellige muligheder for børne- og ungdomskultur, herunder at tilbyde fritids- og ferieaktiviteter, som virker befordrende for børnenes mulighed for sociale netværksdannelser.

Individuelle handleplaner for indsatsen

Lunden laver statusbeskrivelser på hver gæst, som indeholder relevante overskrifter for indsatsen som følges op gennem mål og delmål. Statusbeskrivelsen dækker beskrivelser af sociale kompetencer, ADL-funktioner, intellektuelle funktioner, helbredstilstand, samarbejde og rundes af med en konklusion, der sammenfatter og evaluerer de mål, der knytter sig til hver overskrift.

Hvert hus laver pædagogiske handleplaner/dagsrytmeplaner som et supplement til statusbeskrivelsen. Planerne og statusbeskrivelserne revideres mindst en gang årligt, og sendes til forældrene. Hvis handlekommunen efterspørger en status, fremsendes denne til myndigheden. Derudover føres der dagbog for hver enkelt gæst, og der kommunikeres i en kontaktbog, som medbringes af gæsten, imellem Lunden, dagtilbuddet og hjemmet.

Statusbeskrivelser og pædagogiske handleplaner er under implementering i Bosted System og Lunden ønsker at give de pårørende adgang til dele af Bosted Systemet, således at de får mulighed for at kommunikere med Lundens medarbejdere og følge med i gæstens ophold i aflastningstilbuddet. Intentionen er at anvendelsen af Bosted System skal være implementeret inden 2012. For så vidt gælder adgangen for de pårørende, inddrages forældrerådet relevant, idet de dels skal fungere som testpiloter og dels er med til at indrette processen, således at der også tages hensyn til de pårørende, der for eksempel ikke har computer.

Der er en forventning om, at ovenstående vil effektivisere kommunikationen internt og eksternt, idet en del af den tværgående kommunikation derved samles et sted.

Magtanvendelser

I 2010 var der 137 indberetninger om magtanvendelse på børn i henhold til SEL § 123, hvoraf de 135 var på den samme gæst, og fire indberetninger på voksne i henhold til SEL § 126.

De 135 indberetninger på den samme gæst skyldes gæstens manglende samtykke i forhold til indtagelse af livsnødvendig medicin. Igennem en langstrakt proces har Lundens medarbejdere arbejdet med forskellige metoder og strategier for at nedbringe antallet af magtanvendelser, og der ses en udvikling i positiv retning. Efterhånden er det tilstrækkeligt, at en medarbejder sætter sig bag ved gæsten, hvorved gæsten opnår tryghed og kan mærke medarbejderens fysiske tilstedeværelse samtidig med at proceduren altid er den samme i forhold til handlingen. Processen er aftalt i samarbejde med tilsynsmyndigheden, og der er aktuelt grundlag for at genoptage drøftelserne og de faglige vurderinger, da gæsten tilsyneladende har fundet tryghed i de strategier, der er udviklet. Endvidere oplyses det, at gæsten uden modstand tager sin medicin i dagtilbuddet, og ledelsen vil derfor kontakte dagtilbuddet med henblik på læring og overførsel af metoder og strategier.

De medarbejdere, som tilsynet talte med, blev overraskede over antallet af magtindberetninger. Det er tilsynets anbefaling, at indberetningerne indgår i drøftelserne med medarbejderne, og at både omfanget og indholdet anvendes relevant som dokumentation for medarbejdernes håndtering af situationen og som delt viden i huset.

I forhold til en anden gæst, var der indberettet tre tilfælde af magtanvendelse, som tilsynet vurderer som ikke tilladte på det foreliggende grundlag. Indberetningerne er korrekt sendt til tilsynsmyndigheden og til opholdskommunen, men ledelsen har

efterfølgende ikke modtaget afgørelser eller en tilbagemelding på indberetningerne. Tilsynet anbefaler, at ledelsen tager ansvaret for, at medarbejderne ikke må indgå i ikke tilladte magtanvendelser, uanset forældrenes indstilling, og at proceduren for samarbejdet mellem tilsynsmyndigheden og Lunden styrkes med dialog, således at ledelsen bakkes op heri og således at ikke tilladte magtanvendelser helt undgås.

Generelt er det tilsynets indtryk, at medarbejdere og ledelse er opmærksom på at tilrettelægge den pædagogiske indsats, så der er tale om mindst indgribende indsats. Episoder og hændelser i forhold til konflikthåndtering eller anvendelse af magt drøftes på husmøder og teammøder, med henblik på at udvikle strategier, så disse undgås. Fratrækkes de ovenfor nævnt magtanvendelser har der i 2010 været tre hændelser til drøftelse, og der har ikke været nogen indtil nu i 2011.

Pædagogisk indsats

De pårørende oplever Lundens tilbud om aflastningsophold på hverdage, weekender og ferier, som en mulighed for et pusterum fra hinanden. Den generelle oplevelse i pårørendegruppen er, at aflastningen opleves positivt, idet den tilbydes i trygge rammer og har et kompetent indhold. Der gives udtryk for, at aflastningstilbuddet medvirker til, at gæsterne kan være hjemmeboende så længe som muligt.

Lunden tilbyder mulighed for afslapning og hygge samt deltagelse i hverdagens gøremål. Der tages udgangspunkt i den enkelte gæst og den pædagogiske indgangsvinkel er lige så forskellig som gæsterne er. Medarbejderne tilbyder gæsterne aktiviteter, der matcher færdigheder og interesser og det tilstræbes, at hver gæst får det samme værelse, når de kommer i huset så det hele er velkendt fra gang til gang.

Voksenhuset er kendetegnet af at styrke gæsternes selvstændighed gennem medinddragelse og selvbestemmelse alt efter funktionsniveau. Ungehuset styrker gæsternes muligheder for at være sammen med andre unge. Der laves eksempelvis madgrupper og planlægges aktiviteter, som er støttende for ungelivet. Børnehuset er kendetegnet af omsorg, leg og læring. Weekendaflastningen i Hillerslev er etableret som et tilbud hver fjerde weekend fra fredag eftermiddag til mandag morgen for seks gæster. Der arbejdes med en ensartet grundstruktur og aktiviteter, som planlægges fire uger i forvejen, da målgruppen har behov for forudsigelighed.

Medarbejderne har fokus på kommunikation gennem Tegn-Til-Tale, piktogrammer og tolkning af gæsternes mimik og gestik baseret på medarbejdernes kendskab og relation til gæsten. Derudover bruges Marte Meo enkelte steder som et analyseredskab til forståelse, tolkning og planlægning af den pædagogiske indsats. Det vægtes at skabe trygge og genkendelige rammer omkring tilbuddet, hvilket vurderes at lykkes gennem en delvist struktureret indsats og fælles kultur imellem husene, som muliggør dette for hele tilbuddet. Medarbejderne beskriver Lundens vigtigste opgave, som at skabe tryghed, så alle oplever optimal aflastning uden bekymringer og frustrationer. Den pårørende, som tilsynet talte med oplevede at gæsten er glad for at komme på Lunden, og at medarbejderne virker engagerede og imødekomende. Det fremhæves at medarbejderne opleves oprigtige og autentiske i velkomsten, når en gæst ankommer til tilbuddet.

Sommeren 2011 skal de, der ønsker det, deltage i en større national sommerlejr for spejdere. Aktiviteten er ny og der er spændte forventninger til turen. Lunden har

desuden et sejlskib, kaldet Tøsen, som også benyttes i sommerhalvåret til stor glæde for gæsterne.

Værdigruppen har aktuelt fokus på trivsel og arbejdsglæde. Værdierne afspejler sig i praksis og i Lundens dagligdag. Medarbejdere og pårørende beskrev Lunden som et sted hvor alle føler sig hørt, og hvor der er dialog og højt informationsniveau. En væsentlig del af værdigrundlaget er, at sikre et samarbejde mellem afdelingerne, og ikke blot fokusere på behovene i egen afdeling.

Andre relevante forhold

Under sit besøg på Lunden observerede konsulenterne aktivitetsniveauet i husene, som efterhånden tog imod gæsterne. Nogle af gæsterne befandt sig udenfor på legepladsen, mens andre så film eller hyggede sig omkring spisebordet. Under rundvisningen fik konsulenterne fremvist to gæsteværelser, den ene af gæsten, mens den anden ikke var optaget på tidspunktet. Der var en god og hyggelig stemning i husene, og medarbejderne var optaget af at være sammen med gæsterne, og deres tilstedeværelse virkede understøttende for det indtryk tilsynet fik omkring tilrettelæggelsen af den pædagogiske indsats – for eksempel i dialogen mellem en gæst og en medarbejder, der hyggede sig i fællesstuen med en film. Medarbejderen indgik i en støttende fortolkning af den direkte og den indirekte handling i filmen, hvilket virkede strukturerende og fortolkende for gæsten, som havde tydelig glæde af samværet.

Den unge som tilsynet talte med, bekræfter tilsynets indtryk og fremhævede, at aflastningstilbuddet havde givet hende mulighed for at opnå et nært venindeskab med stor betydning for hende.